

Ida Andersen: "“Det jeg skrev var ikke rasistisk”: Retorisk håndtering av innvandringskritikk i skandinaviske kommentarfelt"

Som politisk sak reflekterer innvandringsspørsmålet ikke kun konflikt over de politiske prinsippene for hvem som skal få opphold i nasjonen, men også over moral, identitet og sosiale relasjoner innad i nasjonen. Innvandringsdiskurs kompliseres ytterligere av at enkelte posisjoner i saken ansees som illegitime i samfunnet (Hagelund, 2002).

I artikkelen undersøker jeg hvordan innvandringskritiske posisjoner fremsettes og besvares i skandinaviske kommentarfeltdiskusjoner. Disse kommentarfeltene sees på som både en gevinst og en trussel for den demokratiske samtalen. Usynligheten som muliggjøres i online kommunikasjon kan minimere den sosiale risikoen forbundet med å diskutere kontroversielle politiske saker i sosiale settinger, og slik inkludere flere i den offentlige samtalen (Stromer-Galley, 2002). I offentligheten uttrykkes imidlertid en stadig voksende uro over at forekomsten av hatefulle ytringer online fører til aktører i ordskiftet sensurer seg selv eller unngår å delta i diskusjoner om kontroversielle tema i offentligheten.

Artikkelen tar utgangspunkt to case-studier av kommentarfeltdebatter om 1) ankomsten av flyktninger, og 2) innstramningene i asylpolitikken i de tre skandinaviske landene i 2015. Analysen undersøker de retoriske strategiene som anvendes av a) innvandringskritikere for å kreve legitimitet i samfunnet og b) deres motstandere for å plassere dem utenfor det legitime. Inspirert av Benoit's (1999) funksjonelle analyse av presidentkampanjer, som klassifiserer valgkampanjer ut fra funksjon og topoi, kategoriserer jeg kommentarene ut fra hvilke funksjoner de utfører (argument, angrep, forsvar, ros og “verbal lyd”) og de topoi de berører (ytring, samfunn, person). Videre undersøker analysen hvordan rasisme som tema blir introdusert i diskusjonen, og hvilke funksjoner introduksjonen av dette temaet tjener i diskusjonen.

Ved å undersøke strategiene anvendt for å fremme og motsi innvandringskritikk i kommentarfeltene, bidrar artikkelen med innsikt i hvordan kontroversielle posisjoner håndteres retorisk gjennom forhandling om identiteter, verdier og sosiale relasjoner.